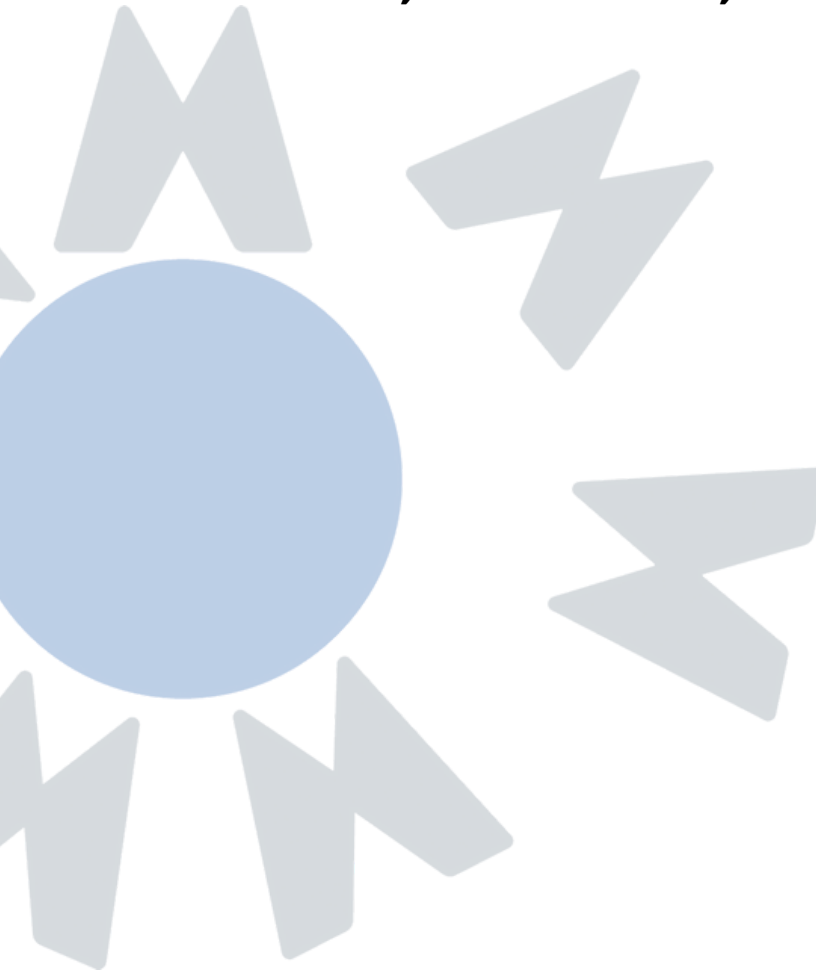

Diagnostic imagistic în comunitate

***Un ghid de colaborare între Trustul Fundației
Universității Manchester și Europa***

NHS
Manchester University
NHS Foundation Trust

Clinical and Scientific Services

Tabel de conținut

Ce este diagnosticul imagistic?	2
Imagistică prin Rezonanță Magnetică (RMN)	4
Radiografii	8
Ecografii	12
Scanare prin tomografie computerizată (CT)	16
DEXA-densitometrie osoasă	21
Pagina creditelor	25

Ce este diagnosticul imagistic?

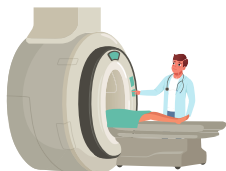
Testele de diagnostic sunt orice feluri de teste medicale desfășurate pentru a diagnostica o afecțiune, o boală, o maladie în oamenii care prezintă simptome pentru a ajuta la determinarea prezenței bolii ori leziunii.

De ce este testul de diagnostic necesar?

Diagnosticul imagistic poate dezvălui simptome și indicatori pentru o maladie, boală ori afecțiune specifică care vor fi folosite ca și îndrumare pentru examinarea și evaluarea stării pacientului/ei. Trei factori comuni principali fac testul de diagnostic esențial pentru îmbunătățirea sănătății peste tot în lume.

Am compilat o listă cu unele dintre cele mai frecvente teste de diagnostic imagistic, furnizând o perspectivă asupra testelor, la ce sunt utilizate și la ce să vă așteptați dacă medicul dumneavoastră de familie v-a trimis la unul.

- Imagistică prin Rezonanță Magnetică (RMN)
- Radiografiile și alte tipuri de radiații medicale
- Ecografie
- Scanare prin tomografie computerizată (CT)
- DEXA

2

Ce este diagnosticul imagistic?

Identificare

După evaluarea unui pacient/ unei paciente, inclusiv un examen fizic și revizuirea simptomelor, un doctor va face trimitere către testele de diagnostic pentru a confirma o afecțiune suspectată ori pentru a exclude afecțiuni.

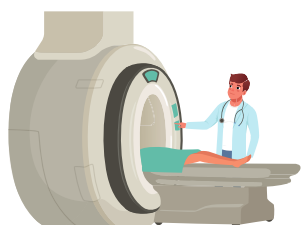
Acest lucru va permite identificarea timpurie a cauzei bolilor pacientului și, astfel, poate permite începerea cât mai curând posibilă a unui plan de tratament corect. Detectarea timpurie crește șansele unei recuperări rapide și ușoare.

Monitorizare

Diagnosticul imagistic poate fi folosit în timpul tratamentului medical ca urmare a unui diagnostic pentru a determina eficacitatea intervenției din prezent și pentru a permite examinarea suplimentară.

Prognostic

De asemenea, doctorii pot utiliza diagnosticul imagistic atunci când revizuiesc și evaluează progresul bolii pentru a determina dacă a avut loc o îmbunătățire, permițându-le să anticipeze rezultatul bolii.

3

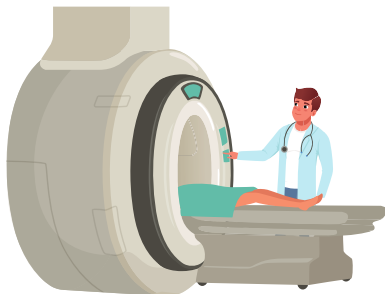
Ce este o scanare RMN ?

Imagistică prin rezonanță magnetică (RMN) este o scanare medicală a corpului dumneavoastră care nu este dureroasă, care folosește un câmp magnetic mare și unde radio pentru a produce o imagine a corpului dumneavoastră.

Un aparat RMN este un tub mare care conține magneți puternici. Dumneavoastră stați întins/ă înăuntrul tubului în timpul scanării. Piesa aparatului numită „bobină” este localizată lângă corpul dumneavoastră pentru a primi semnalele mici date de către corpul dumneavoastră pentru a crea imaginile pe care doctorii le pot folosi pentru a vă trata.

O scanare RMN poate examina aproape orice parte a corpului, inclusiv:

- creierul și coloana vertebrală
- oasele și articulațiile
- inima și vasele de sânge,
- organele interne.

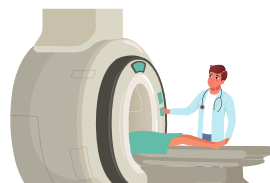
Cum să vă pregătiți pentru un RMN ?

Înainte de programarea dumneavoastră

- Vi se va trimite un chestionar de siguranță pentru a îl completa. Dacă aveți orice fel de implanturi metalice ori dispozitive ori sunteți însărcinată, contactați spitalul înainte de programarea dumneavoastră.
- Nu li se va permite membrilor familiei ori prietenilor dumneavoastră să vă însoțească în camera pentru scanare. Dacă aveți nevoie de un interpret/ o interpretă, aranjați acest lucru cu spitalul înainte de programare.

În ziua scanării RMN

- Ar trebui să puteți mânca, bea și lua orice medicamente, ca de obicei, doar dacă nu sunteți sfătuit/ă altfel.
- Vi se va cere să completați un chestionar al istoricului medical, să revizuiți chestionarul de siguranță cu personalul medical de la fața locului și să semnați un formular de consimțământ.
- Dacă preferați, puteți aduce propriile dumneavoastră pijamale ori îmbrăcăminte largă, non-metalică. (precum un tricou și pantaloni de trening/ pantaloni scurți).
- Deoarece aparatul RMN produce câmpuri magnetice puternice, este important să îndepărtați orice obiecte metalice de pe corpul dumneavoastră precum bijuterii, ceasuri, sutiene cu sârmă și orice care ar putea conține urme de metal.

5

Ce se întâmplă în timpul unui RMN ?

Scanarea RMN este o procedură care nu este dureroasă și durează de la 15 până la 90 de minute.

În timpul scanării, dumneavoastră va trebui să stați întins/ă în aparat. Acesta este un tunel de 1.5 metri care este deschis în ambele capete. Dacă suferiți de claustrofobie, este posibil să aveți nevoie de un sedativ ușor, pe care îl puteți obține de la medicul de familie și pe care îl puteți aduce pentru scanare.

Pentru a evita imaginile blurate, este foarte importantă menținerea întregului corp nemișcat de-a lungul scanării până când radiologul vă spune să vă relaxați. O singură scanare poate dura câteva secunde până la 3-4 minute. Este posibil să fiți rugat/ă să vă țineți respirația în timpul scanărilor scurte.

Scanarea este foarte zgomotoasă și dumneavoastră vi se vor da să purtați niște căști ori dopuri de urechi.

Ocazional vi se poate administra o injecție cu substanță de contrast într-o venă din brațul dumneavoastră, în timpul RMN-ului, dar acest lucru vi se va explica înainte de programare.

Radiologul vă va monitoriza în timpul scanării și veți putea să vorbiți cu el/ea printr-un interfon, dacă aveți nevoie de asistență ori dacă vă simțiți rău.

6

Există orice fel de riscuri ?

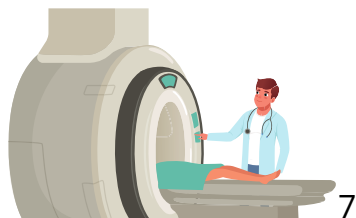
RMN-ul este considerat a fi sigur. Nu utilizează raze X și nu este asociat cu niciun risc crescut de cancer.

Dumneavoastră nu puteți simți câmpurile magnetice ori undele radio din aparatul RMN, astfel că scanarea în sine nu este dureroasă. Cu toate acestea, este important ca dumneavoastră să fiți în poziția corectă. Păstrând această poziție/stând întins/ă pe masă, poate să fie inconfortabil pentru unele persoane, în special dacă suferiți de claustrofobie, dar majoritatea persoanelor reușesc să se descurce cu susținere din partea radiologului.

În astfel de cazuri, este important să împărtășiți îngrijorările cu doctorul dumneavoastră, care ar putea să vă sugereze posibile ajustări pentru a ușura procedura. Cele mai moderne aparate RMN au un tunel mai lat, care poate ajuta la reducerea claustrofobiei. Intrând în aparat cu picioarele înainte poate fi mai ușor, deși acest lucru nu este întotdeauna posibil.

Pentru mai multe informații vizitați:

<https://bit.ly/MRIScanNHS> ori <https://bit.ly/45cEnRW>

Ce sunt radiografiile & alte tipuri de radiație medicală

Radiografia este un tip de procedură medicală care folosește un fascicul de radiație care trece prin corp. Radiația este energie care nu poate fi văzută cu ochiul liber și o persoană nu o poate simți.

Este folosită pentru a diagnostica și a trata pacienții înregistrând imagini din interiorul corpului dumneavoastră.

Fiecare cerere pentru o radiografie ori pentru o scanare este evaluată de către un expert care se asigură de faptul că acesta este testul potrivit pentru dumneavoastră.

Radiografiile sunt folosite cel mai mult pentru a examina oase și articulații pentru leziuni, dar doctorul dumneavoastră s-ar putea să recomande o radiografie pentru a ajuta la diagnosticarea și monitorizarea multor afecțiuni diferite de sănătate, inclusiv probleme la plămâni, stomac ori inimă.

Cum să vă pregătiți pentru o radiografie ?

Radiografiile generale nu necesită pregătire specială înainte de programare, dumneavoastră nu trebuie să vă limitați consumul de mâncare sau de lichide ori să vă opriți medicația, decât dacă radiografia folosește un agent de contrast.

Scrisoarea dumneavoastră cu programarea ar trebui să specifice în mod clar orice lucru pe care trebuie să îl faceți ca să vă pregătiți, pentru orice radiografie care ar putea avea nevoie de pregătire specială dinainte.

Este recomandat să purtați îmbrăcăminte largă și confortabilă deoarece vi se poate cere să vă schimbați înainte de examinare, într-un capod ori să vă întindeți și să schimbați pozițiile în timpul examinării. Evitați purtarea bijuteriilor, curelelor, sutienelor ori alte haine care conțin metal, deoarece s-ar putea să fie nevoie să le îndepărtați înainte de examinare.

9

Ce se întâmplă în timpul unei radiografii?

De obicei, în timpul unei radiografii, vi se va cere să vă întindeți pe o masă sau să stați pe o suprafață plană, astfel încât partea corpului dumneavoastră examinată să poată fi poziționată în locul potrivit.

Va trebui să stați nemișcat/ă pentru ca imaginile să nu fie blurate.

Aparatul de radiografiere care arată ca un tub care conține un bec mare, va fi orientat cu atenție către partea corpului examinată de radiolog. Acesta/aceasta va opera aparatul din spatele ecranului ori în camera alăturată.

Radiografia va dura timp de o fracțiune de secundă. Nu veți simți nimic în timp ce aceasta este desfășurată.

10

Există orice fel de riscuri?

Există un risc minim de dezvoltare a cancerului de la expunerea la raze x, deci radiația medicală este folosită doar atunci când este necesară.

S-ar putea să fiți îngrijorat/ă referitor la a fi expus/ă la radiație în timpul unei radiografii. Cu toate acestea, partea corpului dumneavoastră care va fi examinată va fi expusă doar la un nivel scăzut de radiație timp de o fracțiune de secundă.

Dacă aveți orice îngrijorări referitoare la riscurile asociate cu razele x, vorbiți dinainte cu doctorul dumneavoastră ori radiologul și spuneți-le dacă vi s-a făcut recent o radiografie ori dacă sunteți însărcinată, deoarece poate fi o alternativă pe care o puteți explora.

Pentru mai multe informații, vizitați:
<https://www.nhs.uk/conditions/x-ray/>

Ce este o ecografie?

O scanare prin ecografie, uneori numită sonogramă, utilizează unde sonore pentru a face poze corpului dumneavoastră.

Undele sonore sunt de o frecvență mult mai înaltă decât în mod normal, deci, dumneavoastră nu le puteți auzi.

Este utilizat un tip de gel pentru a ajuta la conducerea sunetului în interiorul corpului și atunci când acesta se deplasează în diferite părți ale corpului, acesta creează „ecouri” recepționate de sondă și transformate într-o imagine în mișcare.

Această imagine este afișată pe un monitor în timp ce este desfășurată ecografia.

Scanări care nu sunt legate de sarcină- doctorul dumneavoastră a solicitat ca dumneavoastră să faceți o scanare prin ecografie pentru ca el/ea să poată obține imagini detaliate a mărimii, formei și funcției zonei respective pentru a căuta orice anomalie.

Scanări legate de sarcină- doctorul sau moașa dumneavoastră a solicitat ca dumneavoastră să faceți o scanare prin ecografie pentru a determina faptul că sarcina dumneavoastră progresează în mod normal și că bebelușul dumneavoastră crește și se dezvoltă la o rată normală. De asemenea, scanarea este și pentru a verifica probleme potențiale cu bebelușul.

12

Cum să vă pregătiți pentru o ecografie?

Ar trebui să plănuieți să fiți în departament timp de până la 2 ore.

- S-ar putea să fiți sfătuit/ă să beți apă și să nu mergeți la toaletă până după scanare-poate fi nevoie de acest lucru înainte de scanarea bebelușului dumneavoastră încă nenăscut ori a zonei dumneavoastră pelviene.
- S-ar putea să vi se ceară să evitați să mâncați ori să consumați lichide timp de mai multe ore înainte de scanare- poate fi nevoie de acest lucru înainte de scanarea sistemului dumneavoastră digestiv, inclusiv ficatul și vezica urinară.
- Depinzând de zona în care corpul dumneavoastră este examinat, spitalul vă poate cere să îndepărtați anumite haine și să purtați un capod de spital. Scrisoarea cu programarea vă va da mai multe detalii despre toate lucrurile menționate mai devreme.
- Deoarece spitalele angajează atât bărbați cât și femei ecografisti, dacă vă simțiți mai confortabil/ă cu un anumit gen al examinerului/oarei dumneavoastră, asigurați-vă că solicitați acest lucru spitalului, înainte de programare.

13

Ce se întâmplă în timpul unei scanări prin ecografie?

Majoritatea scanărilor prin ecografie durează între 15 și 45 de minute.

Acestea se desfășoară de obicei într-un spital, în departamentul de radiologie ori locații din cadrul comunității locale precum cabinetele doctorilor de familie și sunt efectuate de către un doctor, radiolog ori ecografist.

Va trebui să stați întins/ă pe pat cu luminile de intensitate scăzută pentru ca doctorul ori ecografistul/a să poată vedea ușor ecranul.

Acesta/aceasta va pune niște gel conductor pentru ecografie pe pielea dumneavoastră pe zona care se va scana și va muta sonda pe zonă.

14

Există orice fel de riscuri?

Nu veți putea simți undele sonore ale scanării prin ecografie, deci procedura nu este dureroasă.

Cu toate acestea, este important să fiți în poziția corectă. Păstrând această poziție stând întins/ă pe o masă poate deveni inconfortabil, dar pentru majoritatea pacienților nu este cazul.

De asemenea, radiologul ori ecografistul/a poate aplica puțină presiune cu sonda, ceea ce poate cauza disconfort. Dacă devine dureros va trebui să îi spuneți ecografistului/ei.

Nu sunt riscuri cunoscute pentru undele sonore folosite într-o scanare prin ecografie. Spre deosebire de alte examinări. Precum radiografiile, scanările prin ecografie nu implică expunerea la radiații și sunt considerate proceduri medicale relativ sigure.

15

Ce este o scanare CT ?

O scanare CT este o tomografie computerizată care folosește raze x și un calculator pentru a crea imagini detaliate din interiorul corpului dumneavoastră.

De ce am nevoie de o scanare CT?

Există un număr de motive diferite pentru ca doctorul dumneavoastră să solicite o scanare CT:

- Pentru a diagnostica afecțiuni precum leziuni ale organelor interne, probleme de circulație a sângelui, atac cerebral ori cancer.
- Trimitere pentru teste sau tratamente suplimentare – determinând locația, dimensiunea și forma unei tumori înainte de a se face radioterapie.
- Monitorizarea afecțiunilor- inclusiv verificarea mărimii unei tumori din timpul și după tratamentul de cancer.

16

Cum să vă pregătiți pentru o scanare CT?

Veți primi o scrisoare cu programarea specificând tot ce trebuie să faceți pentru a vă pregăti pentru scanare, precum mâncatul și băutul a orice timp de câteva ore înainte de programarea dumneavoastră pentru a vă asigura că sunt făcute imagini clare.

Asigurați-vă că luați legătura cu spitalul înainte de programare, dacă aveți orice fel de alergii ori probleme la rinichi, dacă luați medicamente pentru diabet, ori dacă sunteți însărcinată, deoarece este posibil să fie nevoie să se facă aranjamente speciale.

Este o idee bună să purtați haine largi, confortabile și să evitați purtarea bijuteriilor și a hainelor conținând metal (precum fermoare), deoarece acestea vor trebui îndepărtate.

În mod normal, rezultatele scanării dumneavoastră nu vor fi disponibile imediat. Un calculator va trebui să proceseze informația din scanarea dumneavoastră care va fi ulterior analizată de un radiolog.

După analizarea imaginilor, radiologul va scrie un raport și îl va trimite doctorului care v-a făcut trimitere pentru scanare pentru ca el/ea să poată discuta rezultatele cu dumneavoastră. Acest lucru durează în mod obișnuit câteva zile sau săptămâni.

17

Ce se întâmplă în timpul unei scanări CT?

Nu puteți simți scanarea CT, astfel că procedura în sine nu este dureroasă.

De obicei, în timpul scanării, veți sta așezat/ă pe spate pe un pat plat înăuntrul aparatului CT. În timp ce este făcută fiecare scanare, va trebui să stați foarte nemișcat/ă și să respirați normal, este posibil să vă simțiți puțin inconfortabil.

Dacă începeți să vă simțiți claustrofobic/ă asigurați-vă că informați radiologul.

S-ar putea să fiți rugat/ă să inspirați și să expirați în anumite momente. În timp ce scanarea are loc, veți putea să îl/o auziți și să vorbiți cu el/ea prin interfon. Scanarea va dura în mod normal în jur de 10 până la 20 de minute.

Nu ar trebui să experimentați niciun fel de efect advers de la o scanare CT și, în mod normal, puteți merge acasă la scurt timp după aceea. Dar, dacă a fost folosită o substanță de contrast, s-ar putea să fiți sfătuit/ă să așteptați în spital până la o oră pentru a vă asigura că nu aveți o reacție adversă la aceasta.

18

Există orice fel de riscuri?

Riscul radiației

Utilizarea razelor X ar putea însemna că există o mică creștere a șansei de a face cancer la mulți ani după examinarea dumneavoastră; de ex. 1 în 10.000 pentru o scanare CT la cap, 1 în 1.000 pentru o scanare CT abdominală. Deși această examinare implică utilizarea razelor x, doctorul dumneavoastră va fi decis că beneficiul de a vi se face scanarea depășește cu mult orice risc. Doza este egală cu radiația naturală pe care noi toți o primim din împrejurimile noastre de-a lungul unei perioade de aproximativ 1-5 ani.

De asemenea, este de remarcat faptul că aceste niveluri de risc reprezintă doar completări foarte mici la șansa 1 din 3 pe care o avem cu toții de a face cancer.

Riscul substanței de contrast

Înainte de a vi se face această scanare, s-ar putea să vi se dea o substanță de contrast specială pentru a ajuta îmbunătățirea calității imaginilor. Aceasta poate fi înghițită sub forma unei băuturi, administrată în fund (clismă), ori injectată într-o venă. Radiologii vor completa o listă de verificări pentru a se asigura că este sigur să vi se administreze substanța de contrast și dumneavoastră vi se va solicita să semnați acest formular ca și consimțământ, efectele adverse specifice sunt documentate pe listele de verificare pe care le completați. În mod obișnuit, substanța de contrast este complet inofensivă și va ieși din corpul dumneavoastră în urină, dar s-ar putea să vi se solicite să rămâneți în spital deoarece substanța de contrast poate provoca o reacție alergică în cazuri rare.

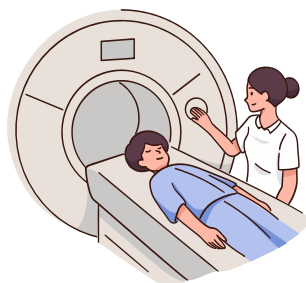
Există orice fel de riscuri?

Extravazare

Dacă substanța de contrast este injectată în vena pacientului, în braț sau mână, există șanse mici ca injecția să se scurgă din venă în țesuturile de sub piele – aceasta este cunoscută sub numele de extravazare. Dacă acest lucru are loc, puteți experimenta senzație de usturime unde contrastul a intrat în țesut și poate fi dureros, dar, altfel inofensiv. Aceasta va trece după aproximativ 30 de minute.

Pentru mai multe informații, vizitați:

<https://www.nhs.uk/conditions/ct-scan/>

20

Ce este o scanare a densității osoase (DEXA)?

O scanare a densității osoase folosește raze X cu doze mici pentru a vedea cât de puternice sunt oasele dumneavoastră pe baza densității lor și pentru a identifica eventualele probleme osoase.

Doctorii solicită scanările DEXA dintr-o varietate de motive. De exemplu, s-ar putea ca dumneavoastră să vă fi rupt un os recent, puteți lua medicamente care vă afectează oasele, făcându-le mai slabe și crescând riscul de fracturare și de dezvoltare a osteoporozei în viitor, o afecțiune de sănătate care slăbește oasele și le face mai predispuse la rupere.

De ce am nevoie de o scanare DEXA?

După cum s-a menționat mai-sus, doctorul dumneavoastră poate solicita o scanare DEXA pentru a determina sănătatea oaselor, în special dacă aveți:

- Peste 50 de ani cu un risc de dezvoltare a osteoporozei
- Sub 50 de ani cu alți factori de risc precum fumatul ori un os rupt în trecut

Cum să vă pregătiți pentru o scanare DEXA?

De obicei, nicio pregătire specială nu este necesară pentru o scanare DEXA, deoarece este o procedură relativ simplă. Cu toate acestea, s-ar putea să vi se ceară să completați un chestionar de sănătate osoasă înainte de programare. Va trebui să aduceți scrisoarea la radiologul care s-ar putea să vă adreseze câteva întrebări suplimentare.

S-ar putea să puteți rămâne complet îmbrăcat/ă, cu toate acestea, este recomandat să purtați haine largi care nu au niciun metal în ele care ar putea perturba rezultatul. Va trebui să îndepărtați obiecte cu elemente de fixare precum fermoare, cârlige, butoane sau catarama, sutiene cu sârmă, etc.

Ce se întâmplă în timpul scanării DEXA?

În mod obișnuit, ecografia va fi desfășurată de către un radiolog, un specialist în efectuarea imaginilor cu raze x.

Radiologul vă va măsura înălțimea, cântări și apoi vă va solicita să stați întins/ă pe patul aparatului în poziția corectă pentru scanare. Un aparat DEXA este deschis; nu va trebui să intrați într-un tunel ori să vi se administreze o injecție.

Va trebui să rămâneți nemișcat/ă în timpul scanării ca imaginile să nu fie blurate. Brațele aparatului se mișcă încet deasupra corpului dumneavoastră folosind un fascicul cu o doză de radiație scăzută pentru a măsura densitatea osului în partea examinată a corpului. Aceasta este de obicei șoldul și coloana lombară.

De obicei, scanarea durează de la 10 până la 20 de minute. Veți putea să mergeți acasă după ce aceasta vi se va fi făcut. Imaginile scanării vor fi trimise către un specialist după programare, care va putea interpreta rezultatele și furniza un diagnostic.

Există orice riscuri?

Razele x sunt un tip de radiație cunoscută ca și radiație ionizantă, cu toate acestea, doza pe care o primiți este foarte scăzută, similară în tărie cu radiațiile naturale la care suntem expuși în viața noastră zilnică.

Acest lucru face ca riscul acestei proceduri să fie foarte scăzut și ca beneficiile administrării razei x să depășească orice risc.

Dacă sunteți îngrijorat/ă ori aveți orice întrebări despre doza radiației, puteți vorbi cu doctorul dumnevoastră înainte de programare ori cu radiologul înainte de procedură.

Pentru mai multe informații, vizitați:
<https://www.nhs.uk/conditions/dexa-scan>

Scris de Elena Chiviyska, Lucrător pentru proiecte de sănătate și bunăstare, în cadrul Europia împreună cu Trustul Fundației NHS din Manchester University. Europia este o companie caritabilă înregistrată cu nr. 1161453, o organizație comunitară de dezvoltare înființată în 2008. Misiunea noastră este să luăm legătura, să susținem și să împuternicim naționali europeni să navigheze în viață în Regatul Unit; îmbunătățirea bunăstării; promovarea diversității culturale și îmbunătățirea și inspirarea comunităților.

Mai multe informații despre acest conținut poate fi obținut de la Universitatea din Manchester, Trustul Fundației NHS. Luați legătura dacă doriți să ne spuneți ce părere aveți despre această broșură.

Clinical and Scientific Services

Pentru mai multe informații ne puteți găsi la:

<https://mft.nhs.uk/>

<https://europia.org.uk/>

[@MFTnhs](https://twitter.com/MFTnhs)

[@EuropiaMcr](https://twitter.com/EuropiaMcr)

[Manchester University NHS Foundation Trust](https://www.facebook.com/ManchesterUniversityNHSFoundationTrust)

[Europa](https://www.facebook.com/Europia)

[europiamcr](https://www.instagram.com/europiamcr)

Diagnostic imagistic în comunitate

***Un ghid de colaborare între Trustul Fundației
Universității Manchester și Europaia***

NHS
Manchester University
NHS Foundation Trust

Clinical and Scientific Services